

UCHWAŁA SENATU AKADEMII WSB
nr 173/2022/2023 z dnia 27 września 2023 r.
w sprawie zmiany Uchwały Senatu Akademii WSB nr 4/2022/2023 z dnia
16 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia programu studiów

Działając na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2021 poz. 478) Senat uchwala, co następuje:

§ 1

1. W uchwale Senatu Akademii WSB nr 4/2022/2023 z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia programu studiów wprowadza się następujące zmiany:
 - 1) dotychczasowy § 1 otrzymuje brzmienie:

„ Ustala się program studiów dla kierunku Lekarskiego:

 - 1) na poziomie jednolitych studiów magisterskich kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego lekarz;
 - 2) o profilu ogólnoakademickim;
 - 3) w dziedzinie i dyscyplinie naukowej: dziedzina naukowa: nauki medyczne i nauki o zdrowiu; dyscyplina naukowa: nauki medyczne;
 - 4) realizowanego w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych;

w Collegium Medicum – Wydział Medyczny Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej, dla rozpoczynających studia w cyklu kształcenia od roku akademickiego 2023/2024 tj. od 01.10.2023 r., który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały”.

2. Wprowadzony niniejszą uchwałą program studiów dla kierunku lekarskiego wynika ze zmiany struktury organizacyjnej Uczelni tj. – powołania z dniem 1.10.2023 r. Collegium Medicum – Wydział Medyczny, w którym kierunek lekarski jest prowadzony. Uchwała ta nie wnosi innych zmian do Programu studiów uchwalonego przez Senat Akademii WSB uchwałą nr 4/2022/2023 z 16 grudnia 2022 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1.10.2023 r.

Przewodniczący Senatu Akademii WSB
REKTOR

dr hab. Zdzisława Dacko-Pikiewicz, prof. AWSB

**PROGRAM STUDIÓW dla kierunku lekarskiego
jednolite studia magisterskie
dla studentów rozpoczynających cykl kształcenia od 01.10.2023 r.**

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku: **Lekarski**

Poziom kształcenia: **jednolite studia magisterskie**

Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**

Forma studiów: **studia stacjonarne i niestacjonarne**

Liczba semestrów: **12**

Liczba ECTS: **360**

Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **lekarz**

- 2. Zajęcia lub grupy zajęć niezależnie od formy ich prowadzenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów z jednoczesnym uwzględnieniem standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarzki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (tj. Dz.U. 2021 poz. 755).**

Kierunek studiów obejmuje następujących grup zajęć wraz z minimalną liczbą godzin i punktów ECTS:

- grupa zajęć ogólnouczelnianych
- grupa zajęć: **A. Nauki morfologiczne – 300 godz. (25 ECTS)**
- grupa zajęć: **B. Naukowe podstawy medycyny – 525 godz. (43 ECTS)**
- grupa zajęć: **C. Nauki przedkliniczne - 525 godz. (43 ECTS)**
- grupa zajęć: **D. Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu - 240 godz. (12 ECTS)**
- grupa zajęć: **E. Nauki kliniczne niezabiegowe – 1060 godz. (65 ECTS)**
- grupa zajęć: **F. Nauki kliniczne zabiegowe – 900 godz. (50 ECTS)**
- grupa zajęć: **G. Prawne i organizacyjne aspekty medycyny – 100 godz. (6 ECTS)**
- grupa zajęć: **H. Praktyczne nauczanie kliniczne (30 tygodni) i egzaminy – 900 godzin (60 ECTS)**
- grupa zajęć: **I. Praktyki zawodowe (20 tygodni) – 600 godz. (20 ECTS)**
- grupa zajęć w ramach 550 godzin pozostających do dyspozycji Uczelni zaplanowano do zrealizowania w oparciu o efekty uczenia się określone

w obowiązującym standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, w ramach dodatkowych godzin uzupełniających zajęcia z poszczególnych grup zajęć przypisując im dodatkowo 20 punktów ECTS oraz wprowadzając do programu studiów obowiązkowe zajęcia z możliwością wyboru (student wybiera jeden z każdej pary przedmiotów) którym przypisano łącznie 16 p. ECTS. Uwzględnienie dodatkowych godzin jako zajęcia uzupełniające wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne ma za zadanie rozszerzenia zakresu wiedzy i umiejętności studentów, zachęcenie do zainteresowania się proponowanym obszarem wiedzy w ustawicznym procesie kształcenia, a także uwzględnia najnowsze osiągnięcia naukowe lub są związane z działalnością zawodową lekarza. Zatem dobór treści kształcenia, przekazywanych studentom w ramach zajęć dodatkowych godzin, jest zgodny z Cz. I. punkt 3 podpunkt 3.3. standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza.

- 3. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki medyczne, do której przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi. 206.**

Szczegółowe przypisanie do grup zajęć efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów zawiera załącznik nr 1. Określone w programie studiów efekty uczenia się uwzględniają efekty w zakresie znajomości języka obcego.

4. Łączna liczba godzin zajęć

- Studia stacjonarne: 9170 godzin
- Studia niestacjonarne: 9110 godzin

5. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia:

Przyjęte dla kierunku lekarskiego metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się uwzględniają zasady określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza tj.

1. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.
2. Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy będą weryfikowane za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych.
3. Jako formy egzaminów pisemnych będzie można stosować eseje, raporty, krótkie

ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), – testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi.

4. Egzaminy będą standaryzowane i ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów).
5. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności w zakresie komunikowania się oraz proceduralnych (manualnych), wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie tradycyjnego egzaminu klinicznego lub egzaminu standaryzowanego (Objective Structured Clinical).
6. Examination, OSCE) i jego modyfikacje (Mini-Cex). Egzamin OSCE jest wskazany w szczególności jako forma sprawdzania całości umiejętności klinicznych nabytych w trakcie praktycznego nauczania klinicznego na VI roku studiów.

Szczegółowe przyporządkowanie metod i sposobów weryfikacji efektów uczenia się do zajęć ujęte jest w sylabusach. Walidacja efektów uczenia się założonych w programie studiów i uszczegółowionych w sylabusach zajęć opiera się na wykorzystaniu metody nastawionej na weryfikację efektów uczenia się w trzech obszarach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Wybrane metody walidacji efektów uczenia się prezentuje poniższa Tabela 3:

Kategoria	Wiedza	Umiejętności	Kompetencje społeczne
<ul style="list-style-type: none"> • Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: 	<ul style="list-style-type: none"> • egzaminy ustne - standaryzowane, na bazie problemu; • egzaminy pisemne - eseje, raporty, testy wyboru, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ); kolokwium; • ocena prac pisemnych indywidualnych i zespołowych - etapowych, takich jak: projekty, referaty, eseje; • ocena przygotowania artykułu do publikacji, przygotowania abstraktu wystąpienia konferencyjnego; • ocena prezentacji i wystąpień indywidualnych i zespołowych, takich jak: prezentacje ustne, prezentacje ustne oparte o przygotowane materiały wizualne z wykorzystaniem multimediiów, wypowiedzi ustne w powiązaniu z prezentacją dobrych praktyk, analizowaną literaturą; egzamin dyplomowy; 	<ul style="list-style-type: none"> • egzaminy ustne i pisemne na bazie problemu; • bezpośrednia obserwacja studenta demonstrującego umiejętność w czasie tradycyjnego egzaminu klinicznego lub egzaminu standaryzowanego umiejętności kliniczne - wykonanie zadania klinicznego - egzamin (Objective Structured Clinical Examination, OSCE) egzamin (Mini-Cex). • obserwacja i ocena wykonania zleconego zadania, projektu indywidualnego lub zespołowego; obserwacja i ocena umiejętności podczas wykonywania czynności praktycznych, takich jak: umiejętność rozwiązania problemu praktycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedłużona obserwacja przez opiekuna (nauczyciela prowadzącego); • esej refleksyjny; • obserwacja i ocena zachowań w tym gotowości i otwartości do podejmowania działań i umiejętności podczas zajęć w tym zajęć nauczania praktycznego, klinicznego nauczania praktycznego • samoocena; • udział w konferencjach naukowych bądź seminariach, • aktywność w kole naukowym;

		<p>związanego z działalnością zawodową, umiejętność odgrywanie ról zawodowych, umiejętność pracy w grupie, umiejętność argumentacji i udziału w dyskusji, panelu dyskusyjnym, debacie, „burzy mózgów”, ocena wykonywania zadań w tym metodą 360° (opinie, opiekunów praktyk o studencie), samoocena studenta w czasie praktyk; umiejętność wystąpień na konferencjach naukowych bądź seminariach; aktywność w kole naukowym; aktywność w czasie zajęć;</p>	
--	--	--	--

6. Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (w zaokrągleniu do pełnego punktu ECTS)

- Studia stacjonarne: 227 ECTS i 5795 godzin, w tym 60 godzin WF
- Studia niestacjonarne 227 ECTS i 5735 godzin

7. Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne

Kierunek lekarski został przyporządkowany do dyscypliny nauki medyczne. Program studiów umożliwia studentom uzyskanie 12,5 punktów ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych co spełnia wymagania określone w standardzie kształcenia.

8. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk oraz praktycznego nauczania klinicznego na VI roku studiów.

Obowiązkowe praktyki zawodowe na jednolitych studiach magisterskich na kierunku lekarskim stanowią integralną część programu studiów i procesu kształcenia studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Procedury odbywania praktyk są sformalizowane. Podstawowe założenia dotyczące praktyk zawodowych zostały określone w „Regulaminie Praktyk z Dziennikiem Praktyk”, a procedury nauczania praktycznego w odrębnym „Regulaminie Praktycznego Nauczania Klinicznego i Praktyk zawodowych” Akademii WSB oraz w ogólnym programie praktyk dla kierunku lekarskiego.

Praktyki zawodowe w Akademii WSB na kierunku lekarskim zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza trwają łącznie 600 godzin, którym przypisano 20 punktów ECTS i dzielą się na:

Tab. 4. Praktyki zawodowe dla wnioskowanego kierunku i obu jego form

LP	Zakres kształcenia praktycznego	Liczba godzin	Liczba tygodni	Punkty ECTS
1.	Opieka nad chorym	120	4	4
2.	Podstawowa opieka zdrowotna (medycyna rodzinna)	90	3	3
3.	Pomoc doraźna	30	1	1
4.	Choroby wewnętrzne	120	4	4
5.	Intensywna terapia	60	2	2
6.	Pediatrica	60	2	2
7.	Chirurgia	60	2	2
8.	Ginekologia i położnictwo	60	2	2
Razem		600	20	20

Praktyka zawodowa na kierunku *lekarskim* jest realizowana zgodnie z harmonogramem realizacji programu studiów począwszy od zakończenia pierwszego roku studiów do ostatniej praktyki realizowanej po V roku studiów. Praktyki zawodowe są realizowane w okresie wakacji. Praktyki zawodowe służą osiągnięciu wybranych efektów uczenia się.

Podstawowe założenia dotyczące praktyk zawodowych zostały określone w „Regulaminie Praktyk z Dziennikiem Praktyk”, a procedury nauczania praktycznego w odrębnym „Regulaminie Praktycznego Nauczania Klinicznego i Praktyk zawodowych”, który precyzuje zasady odbywania praktyk na kierunku lekarskim. Dokładny opis praktyk realizowanych przez poszczególnych studentów znajduje się w wypełnianych przez nich szczegółowych dokumentach z praktyk studenckich.

Istotnym elementem organizacyjnym praktyk w zakresie kierunków medycznych jest zagwarantowanie bezpieczeństwa studentom odbywającym praktykę, jak i pacjentom. W związku z powyższym, studenci kierunku *lekarskiego* udając się na praktyki będą posiadali:

- badania bakteriologiczne na nosicielstwo Salmonelli z wynikiem ujemnym,
- szczepienie w zakresie WZW typu B (we własnym zakresie),
- ubezpieczenie OC i NNW wraz z profilaktyką poekspozycyjną, ważne przez cały rok akademicki, w którym realizowane są praktyki zawodowe,
- zaświadczenie od lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań do odbywania praktyk zawodowych z zakresu fizjoterapii.

Celem praktyk zawodowych jest przede wszystkim stworzenie możliwości do praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów oraz jej pogłębienie, rozwijanie i doskonalenie kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu związanego z kierunkiem studiów. Ponadto praktyki sprzyjają nawiązywaniu cennych kontaktów zawodowych.

Dzięki praktykom studenci bezpośrednio pozyskują doświadczenia i praktyczną wiedzę pomocną w realizowaniu treści kształcenia podczas zajęć dydaktycznych na Uczelni, zapoznają się z funkcjonowaniem podmiotów leczniczych, doskonalą umiejętności zastosowania wiedzy medycznej i specjalistycznej w sytuacjach zawodowych, przygotowują się do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone im zadania, kształtują konkretne umiejętności zawodowe związane bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki.

Cele główne praktyk generują następujące cele szczegółowe:

- zapoznanie się ze strukturą organizacyjną oraz przepisami regulującymi funkcjonowanie placówek medycznych/gabinetów, w którym odbywana jest praktyka;
- poznanie zakresu działania poszczególnych komórek/jednostek organizacyjnych i stanowisk, gabinetów/placówek medycznych, gdzie odbywana jest praktyka;
- umożliwienie obserwacji, a także czynnego udziału w codziennych pracach;
- zdobywanie doświadczenia w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych;
- kształtowanie wysokiej kultury zawodowej i organizacji pracy odpowiadającej współczesnym tendencjom w medycynie i nauce;
- zapoznanie studenta z rodzajami obowiązujących dokumentów i sposobami ich wypełniania;
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów;
- wykształcenie umiejętności zastosowania w praktyce uzyskanej wiedzy teoretycznej oraz wdrażania zdobytych umiejętności (w zakresie kompetencji społecznych, komunikacyjnych, umiejętności interkulturowych, animacyjnych) w praktyce;
- doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania.

Praktyki zawodowe służą nabyciu i rozwijaniu umiejętności zawodowych przez obserwowanie pracy specjalistów i praktyczne zajęcia w instytucjach a także umożliwiają poznanie organizacji i funkcjonowania podmiotów leczniczych.

Uczelnia uwzględniając wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk zawodowych. Miejsca praktyk podlegają weryfikacji przeprowadzonej przez Uczelnię

na podstawie przyjętych kryteriów. Kryteria te uwzględniają wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, możliwość osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych kierunku lekarskiego biorąc pod uwagę infrastrukturę odpowiadającą wymaganiom współczesnego rynku pracy, w tym rozwiązań technologicznych w instytucjach ochrony zdrowia, wyposażenie specjalistyczne, rodzaj i zakres świadczonych usług medycznych, kwalifikacje personelu medycznego, zapewnienie kontaktu opiekunów z ramienia uczelni i instytucji ochrony zdrowia.

Opiekę nad studentami odbywającymi praktyki zawodowe sprawują opiekunowie:

- z ramienia Uczelni – Pełnomocnik Rektora ds. Praktycznego Nauczania Klinicznego i Praktyk Zawodowych oraz Opiekun praktyki;
- z ramienia Podmiotu leczniczego przyjmującej na praktyki — pracownik wskazany przez Podmiot.

Praktyczne nauczanie kliniczne na VI roku studiów obejmuje zajęcia służące osiągnięciu efektów uczenia się w grupach zajęć E i F, realizowane w formie ćwiczeń i ćwiczeń klinicznych realizowanych oddziałach klinicznych, oddziałach szpitalnych lub w symulowanych warunkach klinicznych, w wymiarze: 900 godzin, w tym z liczbą 180 godzin pozostawioną do wyboru przez studenta w grupie nauk klinicznych E lub F, z łączną liczbą 60 punktów ECTS.

Praktyczne nauczanie kliniczne i praktyki zawodowe odbywają się w oparciu o infrastrukturę uczelni oraz infrastrukturę podmiotów leczniczych, z którymi uczelnia zawarła umowy, w tym zakresie, w tym z wykorzystaniem symulowanych warunków klinicznych. Praktyczne nauczanie kliniczne i praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia szpitalnego, w szczególności w szpitalach, których specyfika pozwala na osiągnięcie efektów uczenia się, podmiotach leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej lub podstawowej opieki zdrowotnej, jednostkach systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne i hospicjach.

Akademickie Biuro Karier na podstawie wyników weryfikacji sukcesywnie uzupełnia Uczelnianą bazę miejsc praktyk zawodowych Akademii WSB i sporządza wykaz Instytucji (szpitale, podmioty lecznicze udzielające świadczeń zdrowotnych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej lub podstawowej opieki zdrowotnej, jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, hospicja i inne monospecjalistyczne podmioty lecznicze).

Praktyki podlegają systematycznej ocenie przez władze uczelni, studentów oraz pracodawców.

9. Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 5% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano łącznie 28 punktów ECTS (7,8 % ogółu p. ECTS) a więc w wymiarze nie mniejszym niż 3% liczby punktów ECTS

koniecznej do ukończenia studiów co jest zgodne ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza.

10. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określa dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.

Tabela 3. Udział punktów ECTS w dyscyplinach przyporządkowanych do programu studiów.

Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki medyczne	360	100

Dyscyplina wiodąca: nauki medyczne.

11. Program studiów dla kierunku o profilu ogólniakademickim obejmuje zajęcia w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki medyczne, do której przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 206 ECTS.

12. W programie studiów uwzględnia się wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, o którym mowa w art. 352 ust.1 ustawy.

Akademia WSB dokonuje analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy między innymi za pomocą:

- działalności Akademickiego Biura Karier,
- monitoringu rynku pracy realizowanego m.in przez Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- analizy dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym i regionalnym,
- wniosków z konsultacji realizowanych w ramach prac uczelnianej Rady Ekspertów,
- analizy raportów agencji zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy oraz innych podmiotów komercyjnych sporządzających raporty dotyczące rynku pracy,
- danych gromadzonych przez GUS, w tym banku danych lokalnych i regionalnych,
- danych i prognoz opracowanych na poziomie ministerialnym,
- konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi w ramach prac komisji i zespołów wchodzącymi w zakres struktury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia,
- raportów z systemu Ekonomiczne Losy Absolwentów - ELA

Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu będą wykorzystywane do doskonalenia programu studiów kierunku lekarskiego w szczególności z uwagi na regulowany kierunek w zakresie zajęć pozostających w dyspozycji Uczelni.

Opis ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się z odniesieniem do efektów uczenia się na poziomie 7 wskazanych w uniwersalnych charakterystykach poziomów PRK określa odrębna uchwała Senatu.

Szczegółowe przypisanie do grup zajęć tych efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów.

Załącznik nr 1 - Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów przypisanych do kierunku *lekarskiego*.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć oraz treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się

Zajęcia lub grupy zajęć	Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się
Grupa treści ogólnouczelnianych	
Warsztat budowania zespołu	Zasady współpracy w zespole, proces formowania się zespołu i jego integracji, komunikacja w zespole.
Etykieta uczelniana (Kultura akademicka)	Wiedza w zakresie zasad prawidłowego zachowania w relacjach Praktyczny wymiar należytej komunikacji uczelnianej.
Grupa treści podstawowych i kierunkowych	
grupa zajęć: A. Nauki morfologiczne	Treści z zakresu nauk morfologicznych prezentują zaawansowaną wiedzę na temat mianownictwa anatomicznego, histologicznego i embriologicznego w językach polskim i angielskim, o budowie ciała ludzkiego w podejściu topograficznym i czynnościowym, zjawiska i procesy, podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne, mikroarchitekturę tkanek, macierzy pozakomórkowej i narządów, stadia rozwoju zarodka ludzkiego, etapy rozwoju poszczególnych narządów oraz wpływ czynników szkodliwych na rozwój zarodka i płodu, oraz umiejętności rozpoznawania w obrazach z mikroskopu struktury histologiczne odpowiadające narządom, tkankom, komórkom i strukturom komórkowym, opisywania i interpretowania ich budowy oraz relacji między budową i funkcją, wyjaśniać anatomiczne podstawy badania przedmiotowego i wnioskować o relacjach między strukturami anatomicznymi na podstawie przyżyciowych badań diagnostycznych, w szczególności z zakresu radiologii.
grupa zajęć: B. Naukowe podstawy medycyny	Treści z zakresu naukowych podstaw medycyny zapewniają zaawansowaną wiedzę i umiejętności z zakresu: gospodarki wodno-elektrolitowej w układach biologicznych, fizykochemiczne i molekularne podstawy działania narządów zmysłów, fizyczne podstawy nieinwazyjnych metod obrazowania, funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowe metody stosowane w ich badaniu, procesy replikacji, naprawy i rekombinacji DNA, transkrypcji i translacji oraz degradacji DNA, RNA i białek, a także koncepcje regulacji ekspresji genów, przebieg i regulację funkcji rozrodczych u kobiet i mężczyzn, związek między czynnikami zaburzającymi stan równowagi procesów biologicznych a zmianami fizjologicznymi i patofizjologicznymi, przewidywać kierunek procesów biochemicznych w zależności od stanu energetycznego komórek, wyjaśniać różnice między badaniami prospektywnymi i retrospektywnymi, randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami eksperymentalnymi oraz szeregować je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych, planować

	<p>i wykonywać proste badania naukowe oraz interpretować ich wyniki i wyciągać wnioski oraz możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomaganie pracy lekarza.</p>
<p>grupa zajęć: C. Nauki przedkliniczne</p>	<p>Podstawowe pojęcia z zakresu genetyki, podstawy diagnostyki mutacji genowych i chromosomowych odpowiedzialnych za choroby dziedziczne oraz nabyte, w tym nowotworowe, epidemiologię zarażeń wirusami i bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania, podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej, nazewnictwo patomorfologiczne, zagadnienia z zakresu szczegółowej patologii narządowej, obrazy makro- i mikroskopowe oraz przebieg kliniczny zmian patomorfologicznych w poszczególnych narządach, postaci kliniczne najczęstszych chorób poszczególnych układów i narządów, chorób metabolicznych oraz zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej, hormonalnej i kwasowo-zasadowej, ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, wskazania do badań genetycznych przeprowadzanych w celu indywidualizacji farmakoterapii, mechanizm działania hormonów, analizować krzyżówki genetyczne i rodowody cech oraz chorób człowieka, a także oceniać ryzyko urodzenia się dziecka z aberracjami chromosomowymi, oceniać zagrożenia środowiskowe i posługiwać się podstawowymi metodami pozwalającymi na wykrycie obecności czynników szkodliwych (biologicznych i chemicznych) w biosferze, rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych i objawów chorobowych, interpretować wyniki badań mikrobiologicznych, dobrać leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w ustroju i w poszczególnych narządach, interpretować wyniki badań toksykologicznych.</p>
<p>grupa zajęć: D. Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu</p>	<p>Społeczne czynniki wpływające na zachowania w zdrowiu i w chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej, postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia, zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji, rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem, prawa pacjenta, zasady pracy w zespole, historię medycyny, medycynę ludów pierwotnych i najdawniejszych cywilizacji, podstawy medycyny opartej na dowodach, uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych, budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia, informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań, porozumiewać się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio reagować, przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych, przestrzegać praw pacjenta.</p>
<p>grupa zajęć: E. Nauki kliniczne niezabiegowe</p>	<p>Uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci, zagadnienia dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia umysłowego oraz zaburzeń zachowania – psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci, podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu, najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci i zasady postępowania w tych stanach, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań, przebieg i objawy procesu starzenia się oraz zasady całościowej oceny geriatrycznej i opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych zaburzeniach psychicznych, problematykę seksualności człowieka i podstawowych zaburzeń z nią związanych, możliwości współczesnej terapii nowotworów z uwzględnieniem terapii wielomodalnej, perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki, zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej, zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego, pojęcie niepełnosprawności</p>

	<p>i inwalidztwa, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach: przenoszonych drogą płciową, chorobach dziedzicznych oraz chorobach i specyficznych problemach w praktyce lekarza rodzinnego, podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej, podstawowe pojęcia farmakoeconomiczne, przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym, przeprowadza badanie fizykalne dziecka w każdym wieku, ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta, przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci, planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne, wykonuje podstawowe procedury i zabiegi medyczne, planuje konsultacje specjalistyczne, rozpoznaje agonię pacjenta i stwierdzić jego zgon, .prowadzi dokumentację medyczną pacjenta.</p>
<p>grupa zajęć: F. Nauki kliniczne zabiegowe</p>	<p>Zasady kwalifikacji do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych, zasady ich wykonywania i najczęstsze zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji, leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym, wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii, wytyczne w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej, funkcje rozrodcze kobiety, zaburzenia z nimi związane i postępowanie diagnostyczne oraz terapeutyczne, zagadnienia z zakresu chorób: narządu wzroku, laryngologii, foniatrii i audiologii, najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego, w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane, asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolice operowaną, badać sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy i jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha oraz wykonywać badanie palcem przez odbyt, wykonywać doraźne unieruchomienie kończyny, wybierać rodzaj unieruchomienia konieczny do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontrolować poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego, wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego i inne czynności ratunkowe oraz udzielać pierwszej pomocy, działać zgodnie z algorytmem zaawansowanych czynności resuscytacyjnych, interpretować wyniki badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze, czynność serca matki i płodu) i wyniki badań laboratoryjnych świadczących o patologii ciąży, rozpoznawać stany okulistyczne wymagające natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udzielać wstępnej, kwalifikowanej pomocy w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka, asystować przy typowych procedurach: urologicznych, laryngologicznych, przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu.</p>
<p>grupa zajęć: G. Prawne i organizacyjne aspekty medycyny</p>	<p>Treści z zakresu metod oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różnych systemów klasyfikacji chorób i procedur medycznych, epidemiologii chorób zakaźnych i przewlekłych, sposoby zapobiegania ich występowania na różnych etapach naturalnej historii choroby oraz roli nadzoru epidemiologicznego, zdrowia publicznego, jego cele, zadania oraz strukturę i organizację systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym i światowym, a także wpływ uwarunkowań ekonomicznych na możliwości ochrony zdrowia, obowiązków prawnych lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu, regulacji prawnych i podstawowych metod dotyczących eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych, z uwzględnieniem podstawowych metod analizy danych oraz dotyczące przeszczepów, sztucznej prokreacji, przerywania ciąży, zabiegów estetycznych, leczenia paliatywnego, chorób psychicznych, tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza, pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach, również umiejętności: oceny struktury demograficznej ludności i na tej podstawie oceniania problemów zdrowotnych populacji, oceny sytuacji epidemiologicznej chorób powszechnie występujących w Rzeczypospolitej Polskiej i na świecie, wyjaśniania osobom korzystającym ze świadczeń medycznych ich podstawowych uprawnień oraz podstaw prawnych udzielania tych świadczeń, pobierania krwi do badań toksykologicznych i zabezpieczania materiału do badań hemogenetycznych oraz działania w sposób umożliwiający unikanie błędów medycznych.</p>
<p>grupa zajęć: H. Praktyczne</p>	<p>Nawiązanie i utrzymanie głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych, podejmowanie</p>

nauczanie kliniczne (30 tygodni) i egzaminy	działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby, formułowanie wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji, kierowania się dobrem pacjenta.
grupa zajęć: I. Praktyki zawodowe (20 tygodni)	Wdrażanie zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym, formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej, korzystanie z obiektywnych źródeł informacji, przestrzeganie tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta oraz propagowania zachowań prozdrowotnych.

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć oraz przypisane do nich efekty uczenia się

Zajęcia lub grupy zajęć	Efekty uczenia się		
grupa zajęć ogólnouczelnianych	Wiedza (W)	Umiejętności (U)	Kompetencje społeczne(K)
Grupa treści ogólnouczelnianych			
Warsztat budowania zespołu		B.U12.	
Etykieta uczelniana (Kultura akademicka)		B.U12.	
Grupa treści podstawowych i kierunkowych			
grupa zajęć: A. Nauki morfologiczne	A.W1., A.W.1.,A.W2.,A.W3.,A. W4.,A.W5.,A.W6.	A.U1.,A.U2.,A.U3.,A.U4.	K5., K6.
grupa zajęć: B. Naukowe podstawy medycyny	B.W1.,B.W2., B.W3., B.W4., B.W5., B.W6., B.W7., B.W8., B.W9., B.W10., B.W11., B.W12., B.W13., B.W14., B.W15., B.W16., B.W17., B.W18., B.W19., B.W20., B.W21., B.W.22., B.W.23., B.W.24., B.W.24., B.W.25., B.W.25., B.W.26., B.W.27., B.W.28., B.W.29.	B.U1., B.U2., B.U3., B.U4., B.U5., B.U6., B.U7., B.U8., B.U9., B.U10., B.U11., B.U12., B.U13.	K5., K6., K8.
grupa zajęć: C. Nauki przedkliniczne	C.W1., C.W2., C.W3., C.W4., C.W5., C.W6., C.W7., C.W8., C.W9., C.W10., C.W11., C.W12., C.W13., C.W14., C.W15., C.W16., C.W17., C.W.18., C.W.19., C.W.20., C.W.21., C.W.22., C.W.23., C.W.24., C.W.25., C.W.26., C.W.27., C.W.28., C.W.29., C.W.30., C.W.31., C.W.32., C.W.33., C.W.34., C.W.35., C.W.36., C.W.37.,	C.U1., C.U2., C.U3., C.U4., C.U5., C.U6., C.U7., C.U8., C.U9., C.U10., C.U11., C.U12., C.U13., C.U14., C.U15., C.U16., C.U17., C.U18., C.U19., C.U20.	K5., K7., K8.

	C.W.38., C.W.39., C.W.40., C.W.41., C.W.42., C.W.43., C.W.44., C.W.45., C.W.46., C.W.47., C.W.48., C.W.49., C.W.50., C.W.51.		
grupa zajęć: D. Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu	D.W1., D.W2., D.W3., D.W4., D.W5., D.W6., D.W7., D.W8., D.W9., D.W10., D.W11., D.W12., D.W13., D.W14., D.W15., D.W16., D.W17., D.W18., D.W19., D.W20., D.W21., D.W22., D.W23.	D.U1., D.U2., D.U3., D.U4., D.U5., D.U6., D.U7., D.U8., D.U9., D.U10., D.U11., D.U12., D.U13., D.U14., D.U15., D.U16., D.U17., D.U18.	K1., K2., D.K3.
grupa zajęć: E. Nauki kliniczne niezabiegowe	E.W1., E.W2., E.W3., E.W4., E.W5., E.W6., E.W7., E.W8., E.W9., E.W10., E.W11., E.W12., E.W13., E.W14., E.W15., E.W16., E.W17., E.W18., E.W19., E.W20., E.W21., E.W22., E.W23., E.W24., E.W25., E.W26. E.W27. E.W28., E.W29., E.W30., E.W31., E.W32., E.W33., E.W34., E.W35., E.W36., E.W37., E.W38., E.W39., E.W40., E.W41, E.W42., E.W43.	E.U.1., E.U2., E.U3., E.U4., E.U5. E.U6., E.U7., E.U8. E.U9., E.U10., E.U11., E.U12., E.U13., E.U14., E.U15. E.U16., E.U17., E.U18., E.19., E.U20., E.U21., E.U22., E.U23., E.U24., E.U25., E.U26., E.U27., E.U28., E.U29., E.U30., E.U31., E.U32., E.U33. E.U34., E.U35., E.U36., E.U37., E.U38.	K.3., K4., K5., K6.
grupa zajęć: F. Nauki kliniczne zabiegowe	F.W1., F.W2., F.W3., F.W4., F.W5., F.W6., F.W7., F.W8., F.W9., F.W10., F.W11., F.W12., F.W13., F.W14., F.W15., F.W16.	F.U1., F.U2., F.U3., F.U4., F.U5., F.U6., F.U7., F.U8., F.U9., F.U10., F.U11., F.U12., F.U13., F.U14., F.U15., F.U16., F.U17., F.U18., F.U19., F.U20., F.U21., F.U22., F.U23., F.U24., F.U25., F.U26.	K.3., K4., K5., K7.
grupa zajęć: G. Prawne i organizacyjne aspekty medycyny	G.W1., G.W2., G.W3., G.W4., G.W5., G.W6., G.W7. G.W8., G.W9., G.W10., G.W11., G.W12., G.W13., G.W14., G.W15., G.W16., G.W17., G.W18.	G.U1., G.U2., G.U3., G.U4., G.U5., G.U6., G.U7., G.U9.	K2., K3.
grupa zajęć: H. Praktyczne nauczanie kliniczne (30 tygodni) i egzaminy	W.1., W.2., W.3., W.4	U.1., U.2., U.3., U.4., U.7., U.8.	K1., K3., K4.
grupa zajęć: I. Praktyki zawodowe (20 tygodni)	W.1., W.2., W.3., W.4	U.1., U.2., U.3., U.4., U.7., U.8.	K9., K11.